Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vergaderjaar 2025-2026

37 053

Wijziging van de Wet werkelijk rendement box 3 en de Wet inkomstenbelasting 2001 (Novelle uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3)

Nr. 6

VERSLAG
Vastgesteld 5 november 2026

De vaste commissie voor Financiën, belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Jansen

De adjunct-griffier van de commissie,
Lips

INLEIDING

I. ALGEMEEN

1.Inleiding

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de Novelle uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3. Deze leden onderstrepen het belang van een rechtvaardige en toekomstbestendige belastingheffing op vermogen. Deze leden steunen daarom de beweging naar belastingheffing over werkelijk rendement en begrijpen de wens om daarbij sterker aan te sluiten bij het realisatiebeginsel. Tegelijkertijd hebben deze leden nog enkele vragen over de gedragseffecten, uitvoerbaarheid, juridische houdbaarheid en budgettaire gevolgen van de voorgestelde wijzigingen.

De leden van de VVD-fractie onderschrijven de beweging naar een vermogenswinstbelasting in box 3. De belastingheffing over daadwerkelijk gerealiseerde vermogenswinsten sluit aan bij het realisatiebeginsel en voorkomt dat belastingplichtigen belasting moeten betalen over waardestijgingen, die

zij nog niet daadwerkelijk hebben verzilverd. Deze leden zijn positief dat de regering met deze novelle een belangrijke stap zet door bij de invoering van het nieuwe stelsel in 2029 ongeveer 90 procent van het vermogen met waardeontwikkeling onder de vermogenswinstsystematiek te brengen.

Tegelijkertijd benadrukken deze leden dat de overgang naar een volledig samenhangend stelsel niet onnodig mag worden vertraagd. Het is daarom van belang dat de vermogenswinstbelasting zo snel mogelijk onder de vermogenswinstbelasting wordt gebracht. Over de planning, uitvoerbaarheid en verdere uitwerking hebben deze leden nog enkele vragen.

Deze leden ondersteunen een zorgvuldige invoering. Tegelijkertijd vragen deze leden hoe wordt geborgd dat de snelst mogelijke datum daadwerkelijk wordt gehaald. Kan de regering inzichtelijk maken welke concrete stappen en voorwaarden nodig zijn voor de Belastingdienst en financiële instellingen om de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting in te kunnen invoeren? Kan de regering aangeven wanneer duidelijk wordt of aan deze voorwaarden zal worden voldaan en wanneer hier definitief over besloten wordt?

Daarnaast vinden de leden van de VVD-fractie het van belang dat de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting niet pas wordt opgepakt nadat het nieuwe stelsel is ingevoerd in 2028 of 2029. Kan de regering toelichten wanneer de regering verwacht het afzonderlijke wetsvoorstel voor de resterende vermogensbestanddelen aan de Kamer aan te bieden?

De leden van de PRO-fractie hebben de novelle met aandacht gelezen, voor zover dat mogelijk was in het zeer korte tijdsbestek dat daarvoor beschikbaar was. Deze leden merken op dat deze leden het onverantwoord vinden om zulke substantiële wetswijzigingen met grote gevolgen voor zowel de overheid als burgers in een dergelijke ultrakorte periode te behandelen. Deze leden hadden graag gezien dat ruimere tijd was uitgetrokken om deze wijziging van de Wet werkelijk rendement box 3 te bestuderen, bespreken en bediscussiëren. Ook merken deze leden op dat wat hen betreft de novelle niet nodig is: er ligt immers al een gedegen compromisvoorstel voor in de Eerste Kamer in de vorm van de Wet werkelijk rendement box 3, dat door een grote meerderheid van de Kamer is aangenomen na een uitvoerige behandeling. Deze leden vragen of de regering kan erkennen dat er geen wetstechnische, uitvoeringstechnische of zwaarwegende economische reden is om dit

wetsvoorstel met een novelle te wijzigen en het hier dus gaat om de vervulling van een politieke wens.

Ook vragen deze leden of de regering kan toelichten waarom de regering, gegeven het feit dat deze politieke wens al langer leeft bij sommige coalitiepartijen, niet eerder met een novelle is gekomen, zodat deze gedegen behandeld had kunnen worden door beide Kamers in plaats van met stoom en kokend water. Daarnaast vragen deze leden hoe de regering aankijkt tegen de opmerking van de Afdeling advisering van de Raad van State dat het onderwerp zich überhaupt niet leent voor een novelle en dat het beter zou zijn om een heel nieuw wetsvoorstel in te dienen.

De leden van de PRO-fractie zijn niet blij met de haast die de regering nu wenst te maken. Deze leden hebben nog veel vragen en opmerkingen over de voorliggende novelle.

De leden van de PRO-fractie lezen dat het doel van het voorliggende wetsvoorstel onder andere is om 'lange termijn beleggingen te stimuleren'. Deze ledn vragen de regering om dit in detail toe te lichten. Hoe zorgt de overstap van een vermogensaanwassystematiek (waar nu al sprake van is) naar een vermogenswinstsystematiek precies voor meer lange termijn-beleggingen? Kan de regering stap voor stap uitleggen waar die extra lange termijn-beleggingen vandaan zouden moeten komen en hoe de situatie anders is als de Wet werkelijk rendement box 3 in de huidige vorm wordt aangenomen? Ook vragen deze leden waarom de regering lange termijn-beleggingen belangrijk vindt, gegeven het feit dat bankfinanciering voor bedrijven in Europa een veel grote rol speelt dan beursfinanciering en dat er netto in Europa meer geld uit bedrijven vloeit richting aandeelhouders door inkoop van aandelen dan er geld wordt opgehaald door uitgave van nieuwe aandelen? Kan de regering heel precies toelichten hoe meer lange termijn-beleggingen dan leiden tot positieve maatschappelijke effecten? Zou de regering het niet veel verstandiger (en doelmatiger) vinden om beleid te richten op het stimuleren van de financiering van bedrijven door banken? Kan de regering toelichten in hoeverre de regering vindt dat de kredietverlening van banken productiever kan worden aangewend en meer gericht op innovatie en financiering van reële economische activiteiten?

De leden van de PRO-fractie vragen ook of de regering nadelen ziet aan het middels een vermogenswinstbelasting stimuleren van lange termijn-beleggingen. Deze leden verwijzen hierbij naar het vaak door hoogleraar Bas Jacobs genoemde

argument dat de mogelijkheid tot uitstel van betaling die een vermogenswinstbelasting biedt verstorend werkt, omdat beleggingsbeslissingen er sterk door worden beïnvloed. Beleggers zullen immers geneigd zijn effecten langer aan te houden dan zij anders zouden doen, om belastingbetaling te voorkomen. Daardoor zal het prijszettingsmechanisme op de financiële markten minder goed werken. Hoe kijkt de regering daartegenaan? Hoe verhoudt dit zich tot de economische doelstellingen die de regering beweert te hebben met de introductie van een vermogenswinstbelasting voor (onder andere) effecten?

De leden van de PRO-fractie lezen dat het argument voor snelle omschakeling naar een vermogenswinstbelasting is dat er 'geen draagvlak' zou zijn voor een vermogensaanwasbelasting. Deze leden vragen of de regering zich ervan bewust is dat Nederland al 25 jaar een vermogensaanwasbelasting kent en dat het niet het vermogensaanwasaspect is waardoor het huidige systeem niet langer voldoet. Ook merken deze leden op dat de partijen die in de Kamer voor de Wet werkelijk rendement box 3 stemden gezamenlijk tevens een meerderheid van de zetels in de Eerste Kamer bezetten. Dat roept de vraag op waarom er geen draagvlak zou zijn in de Eerste Kamer. Het lijkt erop dat het vooral coalitiepartijen, en dan in het bijzonder één ervan, zijn die de Wet werkelijk rendement box 3 niet meer steunen. Deze leden vragen daarom of het niet correcter is om te stellen dat er geen draagvlak meer is in de coalitie en de regering. Ook vragen deze leden of de regering kan reflecteren op de invloed die kabinetsleden en in het bijzonder de minister van Financiën, hebben gehad op het draagvlak in de Eerste Kamer. Het is immers de taak van de regering om wetsvoorstel te verdedigen bij de behandeling daarvan door het parlement. In hoeverre vindt de regering het dan behulpzaam dat de minister van Financiën in het openbaar stelt dat 'iets niet goed gegaan is en de huidige wet aangepast moet worden' en dat de regering 'terug naar de tekentafel' moest? Hoe kan de regering stellen dat de reden tot wijziging 'gebrek aan draagvlak' is, terwijl kabinetsleden dat draagvlak nog tijdens de behandeling zelf zorgvuldig ondergraven? In hoeverre vindt de regering dit een verantwoordelijke manier van werken?

De leden van de PRO-fractie vragen ook of de regering kan toelichten wat er concreet fout gaat als de Wet werkelijk rendement box 3 ongewijzigd wordt aangenomen door de Eerste Kamer. Deze leden vragen of de regering in haar antwoord kan meenemen dat er al 25 jaar sprake is van een vermogensaanwasbelasting in Nederland en dat Nederland in een verder verleden ook al een

vermogensaanwasbelasting heeft gehad. Deze leden vragen of de regering kan toelichten hoe deze Vermogensaanwasbelasting uit 1946 verschilde van de Wet werkelijk rendement box 3 (behalve dat het toen ging om een eenmalig voorstel), en welke lessen getrokken kunnen worden uit de toepassing van de belasting destijds. Ook vragen deze leden of Nederland al eerder een vermogenswinstbelasting heeft gehad en of de regering daar positief naar terugkijkt. Welk van de twee systemen acht de regering voor Nederland meer experimenteel en in die zin risicovoller?

De leden van de PVV-fractie hebben met afschuw de totstandkoming van deze novelle aanschouwd en hebben daarover de volgende vragen.

Hoe beoordeelt de regering de zelf gecreëerde chaos waarbij er nu zo snel mogelijk een novelle door het parlement gejast moet worden, terwijl daaropvolgend alsnog een apart wetsvoorstel voor de overige vermogensbestanddelen moet komen? Is de regering bereid te concluderen dat de hele gang van zaken niet deugt en het beter is als het kabinet vandaag nog opstapt?

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de novelle tot uitbreiding van de vermogenswinstbelasting box 3. Zoals bekend zijn deze leden voorstander van een volledige vermogenswinstbelasting, omdat deze systematiek zowel binnen ons fiscale stelsel als in relatie tot het buitenland consistent is. Wel merken deze leden op dat de gang van zaken rondom het proces niet vlekkeloos is verlopen en hopen deze leden dat het voorstel voldoende inhoudelijk en degelijk kan worden behandeld.

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van de novelle. Deze leden hebben bij de eerdere wetsbehandeling van de Wet werkelijk rendement steeds bepleit dat in box 3 belasting wordt geheven over hetgeen een belastingplichtige daadwerkelijk heeft verdiend en dat het heffingsmoment plaatsvindt op het moment van winstrealisatie. Deze leden verwelkomen daarom een uitbreiding van de vermogenswinstbelasting naar de meeste vermogensbestanddelen. Zo valt het merendeel van de vermogensbestanddelen in box 3 vanaf de start van het nieuwe stelsel onder de vermogenswinstbelasting. Deze leden stellen dat dit beter aansluit bij de wetssystematiek van de inkomstenbelasting en de internationale praktijk.

Desalniettemin constateren deze leden dat de

snelheid waarmee de regering deze novelle door beide Kamers wil loodsen risico's met zich meebrengt. Volgens de memorie van toelichting is er in de beginjaren van de systematiek geen vooraf ingevulde aangifte zoals dat nu het geval is. Bovendien is het voorstel volgens de memorie van toelichting "foutgevoelig en beperkt fraudebestendig". Verder blijven cryptobeleggingen en een aantal andere vermogensbestanddelen, waaronder edelmetalen, voorlopig onder de vermogensaanwasbelasting vallen.

Voorts merken de leden op dat het voorstel geen voorziening bevat voor levensgebeurtenissen zoals overlijden, huwelijk of echtscheiding. Deze leden vinden dat opvallend, want door de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting naar andere vermogensbestanddelen dan onroerend goed en aandelen in start- en scale-ups lijken veel meer belastingplichtigen te worden geconfronteerd met een belastingheffing over niet gerealiseerde winsten in geval van overlijden, huwen en scheiden. Ten slotte bevat de novelle geen zogenaamde carry-back. Deze leden hebben over deze onderwerpen een aantal vragen.

De leden van de JA21-fractie lezen dat de novelle via een spoedprocedure langs de Raad van State is gegaan, omdat het voorstel uiterlijk in december 2026 door beide Kamers moet zijn aanvaard. Anders zou invoering per 2028 mogelijk in het gedrang komen. De regering stelt nu invoering per 1 januari 2029 voor, "tenzij de komende weken blijkt dat het toch mogelijk zou zijn om tot verantwoorde implementatie per 1 januari 2028 te komen". Wanneer neemt de regering hierover een besluit? Deze leden vragen wat er gebeurt als de novelle niet voor eind december door beide Kamers is aanvaard? De uitvoerbaarheid voor belastingjaar 2029 zou verbeteren als de wetgeving tijdig is vastgesteld. Welke uiterste datum geldt bij invoering per 1 januari 2029? Wat gebeurt er als de novelle en de Wet werkelijk rendement worden verworpen? Heeft de regering een terugvaloptie voorbereid? Zo ja, welke?

De leden van de BBB-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de novelle met betrekking tot de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting in box 3 en van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State. Deze leden waarderen dat met de novelle een belangrijke stap wordt gezet naar een stelsel waarin belastingheffing meer aansluit bij daadwerkelijk gerealiseerde vermogenswinsten. Deze leden vinden dat dit bijdraagt aan de rechtvaardigheid, uitlegbaarheid van het box 3-stelsel.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met toenemende bezorgdheid kennisgenomen van de Novelle uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3. Deze leden vragen de regering waarom het kernadvies van de Raad van State niet is overgenomen, namelijk om het wetsvoorstel Wet werkelijke rendement box 3 in te trekken, de novelle niet in te dienen en met een nieuw wetsvoorstel te komen en per 2030 in één keer naar een nieuw box 3-stelsel over te gaan. Is de regering bereid haar keuze te heroverwegen? Is de regering bereid om in de tussentijd een aftrek voor vastgoedexploitatiekosten te introduceren? En los van de bereidheid: per wanneer zou dat uitvoeringstechnisch kunnen en in welke uitvoeringsmodaliteit: op basis van werkelijk gemaakte kosten of forfaitair?

In de Kamer is een voorstel gedaan om een extra tarief aan box 3 toe te voegen, een toptarief van 45 pree om precies te zijn. Is dat uitvoeringstechnisch überhaupt mogelijk, en zo ja, per wanneer dan? Vindt de regering het wenselijk, gelet op eerdere voorstellen in dezen die werden ontraden?

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van de voorliggende novelle. Deze leden hebben daarover enkele vragen.

De leden van de SGP-fractie zijn positief over de inhoud van de novelle, namelijk om ook financiële instrumenten, zoals aandelen onder de vermogenswinstbelasting te laten vallen. De dreigende liquiditeitsproblemen zijn daarmee grotendeels afgewend. Tegelijk zijn deze leden van mening dat er zo snel mogelijk moet worden overgestapt op een vermogenswinstbelasting voor alle vermogensbestanddelen. In de memorie van toelichting staat dat de wens is om die volledige overstap per 2030 te maken. Hoe realistisch is die wens? Kan de regering toezeggen dat die overstap per 2030 ook echt gemaakt gaat worden? Wat is de uiterste datum waarop de benodigde wetgeving daarvoor door beide Kamers moet zijn aangenomen?

Waarom is er niet voor gekozen, nu de novelle waarschijnlijk pas per 2029 ingaat, om per 2029 direct volledig over te stappen op de vermogenswinstbelasting? Wordt hiermee ook niet tegemoetgekomen aan de kritiek van de Raad van State om voor een beperkte periode een vermogensaanwasbelasting in te voeren?

De leden van de 50PLUS-fractie vragen welke instrumenten de regering gebruikt om gedragseffecten en kapitaalvlucht te monitoren? Zijn er trends waarneembaar ten aanzien van

kapitaalvlucht of gedragseffecten van burgers en bedrijven? Kan de regering aangeven of het instrumentarium waarmee kapitaalvlucht en gedragseffecten worden bijgehouden, up to date is? Heeft de regering een dashboard of kan de regering voorbeelden geven of bij voorkeur een opsomming van de parameters of instrumenten, die worden bijgehouden en die wijzen op een toename van kapitaalvlucht of belastingvermijdend gedrag, als daarvan sprake is?

Is Nederland over de afgelopen jaren per saldo winnaar of verliezer, ten aanzien van het aantal miljonairs dat naar Nederland toe komt en het aantal wat uit Nederland vertrekt? Klopt het dat dit wordt bijgehouden voor alle Europese landen? Kan daar een totaaloverzicht van gegeven worden?

Hoeveel gepensioneerde en hoeveel niet-gepensioneerde Nederlanders bezitten een tweede huis in het buitenland? Het klopt toch dat deze doelgroep in theorie relatief snel kan emigreren, door hun hoofdverblijf aan te passen? Zijn er trends waarneembaar of wordt bijgehouden of deze doelgroep op dit punt ‘in beweging komt’ of niet?

Hoeveel ZZP-ers bezitten een tweede huis in het buitenland? Het klopt toch dat de zogenaamde 'digitale nomaden’ vaak zzp-ers zijn? Zijn er trends waarneembaar of wordt bijgehouden of deze doelgroep op dit punt ‘in beweging komt’ of niet?

Deelt de regering de mening dat het verstandig is om de gedragseffecten van deze en andere doelgroepen actief te monitoren in relatie tot grote fiscale aanpassingen in de vermogenssfeer die relevant voor hen zijn?

2. Hoofdlijnen van het voorstel

De leden van de CDA-fractie merken op dat het wetsvoorstel niet langer per 2028 ingaat vanwege problemen met de uitvoerbaarheid. Dat betekent dat kwetsbaarheid ontstaat voor vastgoedbezitters in box 3, omdat zij nog een jaar langer te maken krijgen met het forfaitaire stelsel. Deze leden vragen of de regering die kwetsbaarheden goed in beeld heeft, of er volgens de regering nog flankerend beleid nodig is en wat mogelijk nog uitvoerbaar zou zijn op korte termijn.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen waarom de motie Grinwis/Vermeer inzake NSW-landgoederen niet wordt uitgevoerd (Kamerstuk 36 748, nr. 33), terwijl deze wel in de aanvankelijke plannen voor de novelle voor de zomer werd meegenomen. Waarom

moeten deze leden nu wachten tot de wetswijziging met het oog op 2030? Geeft de regering de garantie dat deze motie dan wel ruimhartig wordt uitgevoerd? Als dat zo is, waarom neemt de regering dit dan niet nu al in de novelle op met als ingangsdatum 1 januari 2030?

2.1 Achtergrond en verhouding tot het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3

De leden van de D66-fractie vragen aandacht voor het zogenoemde lock-in-effect van een vermogenswinstbelasting. Belastingplichtigen kunnen belastingheffing uitstellen door vermogenswinsten niet te realiseren. Zijn de mogelijke gevolgen hiervan voor de allocatie van kapitaal en de Nederlandse economie in kaart gebracht? In hoeverre verwacht de regering dat belastingplichtigen hun beleggingsgedrag aanpassen om belastingheffing uit te stellen?

Deze leden vragen daarnaast in hoeverre de vermogenswinstbelasting een prikkel creëert om te kiezen voor vermogensproducten waarbij het rendement zich vooral manifesteert in waardestijging in plaats van periodiek uitgekeerde rente of dividend. Welke verschuivingen tussen vermogensproducten verwacht de regering en welke gevolgen heeft dit voor de belastingopbrengsten?

De leden van de D66-fractie vragen welke onbedoelde effecten kunnen ontstaan door de samenloop van de wijzigingen in box 2 en box 3. In hoeverre ontstaan hierdoor nieuwe mogelijkheden voor fiscale arbitrage tussen beide boxen? Zijn deze effecten in kaart gebracht en meegenomen in de vormgeving van de novelle?

Deze leden vragen aandacht voor de samenloop met de erfbelasting. Deze leden merken op dat bij overlijden sprake zijn van eerst afrekening over de vermogenswinst en daarna heffing van erfbelasting bij de erfgenaam? Deze leden zien dit als nadeel van een vermogenswinstbelasting in vergelijking met een vermogensaanwasbelasting en denken dat dit in de praktijk als een gecombineerd effectief belastingtarief kan worden ervaren. Kan de regering inzichtelijk maken tot welke effectieve belastingdruk dit kan leiden en in hoeverre hierdoor een noodzaak tot verkoop van vermogensbestanddelen op een ongunstig moment kan ontstaan? En hoe de regering bewerkstelligt dat de verschuldigde belasting wel daadwerkelijk blijft worden afgedragen?

De leden van de VVD-fractie constateren dat de regering met deze novelle een andere keuze maakt dan bij het oorspronkelijke wetvoorstel. Deze leden

begrijpen dat hier omwille van een zo groot mogelijk maatschappelijk en politiek draagvlak voor is gekozen. Deze leden vinden het belangrijk dat de gekozen systematiek niet alleen op papier aansluit bij het realisatiebeginsel, maar ook in de praktijk begrijpelijk en werkbaar is voor belastingplichtigen. Deze leden vragen de regering hoe de regering ervoor zorgt dat belastingplichtigen voldoende duidelijkheid krijgen over de verschillen tussen vermogenswinst- en vermogensaanwasbelasting tijdens de overgangsperiode. Wordt in de communicatie richting de belastingplichtigen aandacht besteed aan het moment waarop waardeveranderingen worden belast en de gevolgen daarvan voor de aangifte?

De leden van de JA21-fractie merken op dat geen van de opties voor verbeteringen uit de brief van 19 juni 2026 (Kamerstukken II 2025/26, 36 748, nr. 47) is opgenomen in de novelle. De regering schrijft dat de regering voorrang geeft aan de invoering van een vermogenswinstbelasting voor financiële instrumenten. De regering zal de opties "opnieuw wegen en betrekken bij het wetsvoorstel voor de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting". Kan de regering per optie uit de brief aangeven met ingang van welk jaar deze uitvoerbaar is en wat daarvoor nodig is?

De leden van de PRO-fractie lezen dat de regering verschillende bezwaren heeft tegen voortzetting van de huidige tegenbewijsregeling in box 3 en dat de regering daarom blijft inzetten op 'het zo spoedig mogelijk invoeren van een nieuw stelsel in box 3 op basis van werkelijk rendement'. De leden van de PRO-fractie delen de door de regering genoemde bezwaren. Deze leden merken echter op dat het ongewijzigd aannemen van de in de Eerste Kamer voorliggende Wet werkelijk rendement box 3 de snelste manier is om een nieuw stelsel in box 3 op basis van werkelijk rendement in te voeren. De regering kiest daar niet voor. Deze leden constateren dus dat de hierboven geciteerde uitspraak simpelweg niet waar is. Kan de regering bevestigen dat de regering de overstap naar een vermogenswinstsystematiek inderdaad belangrijker vindt dan een snelle overstap naar het belasten van werkelijk rendement? Kan de regering ook bevestigen dat de regering de bezwaren van beleggers met zeer hoge rendementen (voor wie heffing op basis van een forfaitair rendement en toepassing van de tegenbewijsregeling gunstig uitpakt) tegen een vermogensaanwasbelasting op basis van werkelijk rendement daarmee belangrijker vindt dan de genoemde bezwaren tegen de huidige regeling? Hoe legt de regering dit uit aan bijvoorbeeld verhuurders, die in het huidige stelsel hun kosten niet kunnen

aftrekken van hun rendement? En aan spaarders, kleine beleggers en laag risico-beleggers met lage rendementen, die er met de ongewijzigde Wet werkelijk rendement box 3 allemaal op vooruit zouden gaan?

De leden van de PRO-fractie merken op dat met de hier voorgestelde wijzigingen nog steeds voor een jaar sprake zal zijn van een hybride stelsel. Het verschil met de ongewijzigde Wet werkelijk rendement box 3 is echter dat daarvoor uitgebreid is onderzocht in hoeverre de ongelijke behandeling van verschillende vermogensbestanddelen juridisch houdbaar is en voor deze novelle niet. De Afdeling advisering van de Raad van State merkt op dat het hybride stelsel in 2029 een juridisch risico vormt. De leden van de PRO-fractie hebben in het nader rapport geen reactie van de regering kunnen vinden op deze opmerking van de Afdeling advisering, behalve dat het volgens de regering wel meevalt omdat het maar over één jaar gaat. In hoeverre verwacht de regering dat belastingplichtigen bezwaar zullen maken op basis van het genoemde onderscheid? Hoeveel extra uitvoeringslasten zal dat opleveren voor de Belastingdienst? In hoeverre is hier rekening mee gehouden in de uitvoeringstoets? Verwacht de regering dat eventuele juridische procedures tot hoge kosten zullen leiden?

De leden van de PRO-fractie lezen dat een vermogenswinstbelasting aansluit bij het realisatiebeginsel. Kan de regering dit beginsel verder toelichten en daarbij ook aangeven hoe belangrijk zij dit beginsel vindt? Kan de regering ook toelichten in hoeverre de regering het idee dat geld simpelweg het meest liquide activum is onderschrijft? De leden van de PRO-fractie merken op dat andere vermogensonderdelen ook zeer liquide kunnen zijn en ook gebruikt kunnen worden om naar keuze in te zetten. Daarnaast is het bekend dat zeer vermogende individuen hun vermogen ook in kunnen zetten zonder het volledige liquide te maken, met als bekendste voorbeeld de aankoop van Twitter door Elon Musk. Op basis van illiquide vermogen kunnen immers relatief eenvoudig schulden worden aangegaan om aankopen mee te financieren. Het realisatiebeginsel is daarom economisch gezien onhoudbaar. Voor zeer vermogende individuen is de exacte vorm van het vermogen beperkt relevant voor de mogelijkheden, die zij hebben om hun vermogen naar wens te gebruiken voor consumptieve aankopen of investeringen. Kan de regering dit bevestigen en zo nee, waarom niet? Kan de regering bevestigen dat een vermogenswinstbelasting wellicht aansluit bij het ‘gepercipieerde inkomensbegrip door burgers’, maar economisch gezien veel minder logisch dan een vermogensaanwasbelasting, omdat het

realisatiebeginsel geen economisch principe is, maar een boekhoudkundig idee? Hoeveel belastingplichtigen verwacht de regering vanaf 2029 in box 3? Hoeveel daarvan hebben alleen reguliere voordelen, die jaarlijks belast worden of alleen reguliere voordelen en vermogensbestanddelen die in de ongewijzigde Wet werkelijk rendement box 3 ook al onder de vermogenswinstsystematiek zouden vallen? Deze leden vragen ook of de regering het ermee eens is dat er veel minder kostbare mogelijkheden zijn om het belastingstelsel begrijpelijker te maken voor burgers.

De leden van de PRO-fractie lezen dat de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting zou leiden tot minder boxarbitrage. Deze leden vragen of de regering dit kan kwantificeren. Hoeveel minder boxarbitrage zal er plaatsvinden door het voorliggende wetsvoorstel en tot hoeveel extra belastinginkomsten leidt dit? Ook vragen deze leden of de regering andere maatregelen heeft overwogen om boxarbitrage tegen te gaan, zoals een voorheffing in box 2. Kan de regering toelichten welke alternatieven de regering heeft overwogen en waarom de regering daar uiteindelijk niet voor kiest?

De leden van de SGP-fractie wijzen erop dat de vastgoedbijtelling niet wordt aangepast. Deze leden hebben daar ook bij de behandeling van de Wet werkelijk rendement box 3 kritische kanttekeningen bij geplaatst. De opbrengsten van vastgoed dat niet of beperkt verhuurd wordt, zijn vaak nihil. Toch wordt gerekend met een forfaitair rendement van 3,35 procent. Deze leden achten deze heffing niet passend bij een heffing op basis van werkelijk rendement. Ten eerste vragen deze leden of het percentage van 3,35 procent nog steeds actueel is. Daarnaast vragen deze leden naar de totale opbrengst van de vastgoedbijtelling en wat de budgettaire consequenties zijn van het verlagen van de bijtelling met één procentpunt. En wat de budgettaire consequenties zijn van het verlagen van de vastgoedbijtelling naar 2,65 procent.

De leden van de SGP-fractie vragen waarom er niet voor is gekozen om ook kapitaalverzekeringen vanaf 2028 of 2029 onder de vermogenswinstbelasting te laten vallen? Ook daar spelen forse liquiditeitsproblemen, doordat er geheven wordt over aanwas die niet liquide is. Is de regering bereid ook kapitaalverzekeringen al bij de inwerkingtreding van de novelle onder de vermogenswinstbelasting te laten vallen?

Tijdens de behandeling van de Wet werkelijk rendement box 3 hebben de leden van de SGP-fractie aandacht gevraagd voor de positie van verpachte

landbouwgronden. Bij vererving of schenking moet er afgerekend worden over de vermogenswinst, die fors kan oplopen. Verpachte landbouwgronden hebben grote maatschappelijke waarde. Erkent de regering dat de huidige positie van verpachte landbouwgronden problemen oplevert bij vererving of schenking, omdat er dan geen liquide middelen zijn om de vermogenswinstbelasting af te dragen? En dat dit probleem bij verpachte landbouwgronden wordt vergroot doordat er vaak langjarige pachtcontracten afgesloten worden, waardoor de papieren winsten ook op korte termijn niet beschikbaar komen? Staat de regering open voor oplossingen om de maatschappelijke waarde van verpachte landbouwgrond te behouden? Is de regering bereid een mogelijkheid te bieden om de belastingclaim op de verpachte landbouwgronden, na een bezitsperiode van bijvoorbeeld 25 jaar, bij vererving of schenking door te schuiven naar de verkrijger?

De leden van de SGP-fractie wijzen erop dat de problematiek bij life events zoals huwen en scheiden nog steeds blijft bestaan. Deze gebeurtenissen leiden tot realisatiemomenten, waardoor er heffing verschuldigd zal zijn. Staat de regering ervoor open om deze problematiek op te lossen? Klopt het dat het creëren van een doorschuiffaciliteit deze problematiek kan oplossen?

2.2 Definitie financiële instrumenten

De leden van de D66-fractie constateren dat bepaalde vermogensbestanddelen, zoals directe cryptobeleggingen of edelmetalen voorlopig onder de vermogensaanwasbelasting vallen, terwijl bepaalde financiële producten waarmee in vergelijkbare vermogensbestanddelen kan worden belegd onder de vermogenswinstbelasting kunnen vallen. Kan de regering bevestigen of dit onderscheid zich bijvoorbeeld kan voordoen tussen rechtstreeks aangehouden crypto en bepaalde beursverhandelde cryptoproducten? Kan de regering toelichten in hoeverre hierdoor arbitragemogelijkheden en afbakeningsproblemen ontstaan? Ook vragen deze leden naar de juridische risico's van deze discrepantie, bijvoorbeeld in de situatie waarin in 2029 de vermogensbestanddelen een grote waardestijging kennen, maar in 2030 een evengrote waardedaling. Klopt het dat in dat geval voor directe cryptobeleggingen in 2029 belasting moet worden betaald in box 3 en het verlies in 2030 niet kan worden verrekend, terwijl voor beursverhandelde cryptoproducten met dezelfde onderliggende waarde geen belasting wordt geheven, omdat er op het realisatiemoment geen winst is geboekt?

Deze leden constateren dat voor het begrip financieel

instrument grotendeels wordt aangesloten bij de Wft, maar dat de novelle dit begrip voor box 3 op onderdelen uitbreidt. Kan de regering aangeven of grensgevallen kunnen ontstaan waarbij vooraf onvoldoende duidelijk is onder welk regime een vermogensbestanddeel valt? Welke juridische en uitvoeringsrisico's brengt dit met zich mee?

De leden van de D66-fractie constateren dat kapitaalverzekeringen in 2029 onder de vermogensaanwasbelasting zullen vallen. Welke uitvoeringstechnische en juridische bezwaren heeft de regering om deze vermogensbestandsdelen niet direct onder vermogenswinstbelasting te brengen? Wat is ervoor nodig om dit wel te kunnen doen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat voor de afbakening van financiële instrumenten wordt aangesloten bij de definitie van de Wet op financieel toezicht (Wft), aangevuld met een ruimere definitie voor box 3. Deze leden vinden het belangrijk dat de afbakening voldoende duidelijk is, zodat de belastingplichtigen vooraf kunnen vaststellen onder welk regime hun vermogen valt. Tegelijkertijd willen deze leden voorkomen dat economisch vergelijkbare beleggingen verschillend worden behandeld omdat zij juridisch anders zijn vormgegeven.
Kan de regering via concrete voorbeelden verduidelijken welke financiële producten wel en niet onder de voorgestelde definitie vallen? Kan daarbij in het bijzonder worden ingegaan op verschillende vormen van crypto-investeringen, zoals directe cryptobezittingen en beleggingen via fondsen en andere financiële instrumenten? Welke criteria zijn hier doorslaggevend?
Kan de regering specifiek toelichten waarom directe cryptobeleggingen voorlopig onder de vermogensaanwassystematiek blijven vallen, terwijl beleggingen in financiële instrumenten onder omstandigheden wel onder de vermogenswinstsystematiek worden gebracht? Welke juridische en uitvoeringstechnische afwegingen liggen hieraan ten grondslag?
Heeft de regering onderzocht of de verschillende fiscale behandeling belastingplichtigen ertoe kan bewegen hun beleggingen anders vorm te geven, bijvoorbeeld door directe beleggingen om te zetten naar beleggingen via financiële instrumenten? Hoe wordt eventuele fiscale arbitrage voorkomen?
Welke mogelijkheden ziet de regering om de resterende vermogenscategorieën eerder onder de vermogenswinstsystematiek te brengen, zodra de benodigde gegevensuitwisseling en uitvoeringsvoorwaarden op orde zijn? Kan de regering daarbij aangeven welke concrete belemmeringen nog moeten worden opgelost om ook deze categorieën onder hetzelfde regime te brengen?

De leden van de PRO-fractie lezen dat aansluiting wordt gezocht bij het begrip financieel instrument uit de Wet op het financieel toezicht (Wft). In hoeverre sluit dit begrip volgens de regering aan bij het gepercipieerde begrip van financiële instrumenten door burgers?

2.3 Bepalen van de vermogenswinst

De leden van de D66-fractie vragen hoe belastingplichtigen en de Belastingdienst de verkrijgingsprijs moeten vaststellen en controleren wanneer financiële instrumenten gedurende een lange periode worden aangehouden. Welke gegevens moeten gedurende deze periode worden bewaard en welke wettelijke bewaartermijnen gelden daarvoor? Wat betekent dit voor de administratieve lasten voor 1) belastingplichtigen 2) de Belastingdienst en 3) financiële instellingen?

Deze leden vragen daarnaast hoe wordt omgegaan met vermogensbestanddelen die in een bepaald jaar geen regulier inkomen, zoals rente of dividend, genereren en niet worden vervreemd. Moeten deze vermogensbestanddelen jaarlijks in de aangifte worden opgenomen? Zo nee, hoe wordt geborgd dat belastingplichtigen en de Belastingdienst na vele jaren nog over voldoende informatie beschikken om de juiste verkrijgingsprijs te kunnen vaststellen en controleren?

Deze leden constateren dat financiële instrumenten door deze novelle onder de vermogenswinstbelasting worden gebracht, terwijl de bestaande regels voor kostenaftrek en verliesverrekening in stand blijven. Deze leden vragen hoe financieringskosten van financiële instrumenten worden behandeld wanneer een vermogenswinst pas jaren later wordt gerealiseerd. Kunnen kosten en de daarmee samenhangende vermogenswinst hierdoor in verschillende belastingjaren vallen en zo ja, welke gevolgen heeft dit?

De leden van de VVD-fractie lezen dat voor financiële instrumenten die een belastingplichtige al bezit bij de invoering van het nieuwe stelsel, de waarde in het economische verkeer op 1 januari 2029 als verkrijgingsprijs geldt. Daarmee blijven de waardestijgingen die voor die datum hebben plaatsgevonden buiten de vermogenswinstbelasting. Deze leden onderschrijven dit, maar tegelijkertijd vragen deze leden aandacht voor de praktische vaststelling van deze verkrijgingsprijs.
Hoe wordt de gemiddelde verkrijgingsprijs in de praktijk vastgesteld wanneer belastingplichtigen op verschillende momenten en via verschillende

financiële instellingen gelijksoortige financiële instrumenten aankopen of overdragen? Hoe wordt voorkomen dat overdrachten tussen aanbieders leiden tot onjuiste berekeningen of extra administratieve lasten voor belastingplichtigen?

De leden van de JA21-fractie vragen bijzondere aandacht voor wat de wetssystematiek betekent voor belastingplichtigen bij levensgebeurtenissen, zoals een scheiding, huwelijk of overlijden. Klopt het dat uit de wetssystematiek volgt dat wanneer een belastingplichtige scheidt, huwt of overlijdt er een (fictieve) realisatie plaatsvindt en over de waardestijging tot dat moment belasting moet worden betaald? Deze leden vragen de regering per gebeurtenis aan te geven of een (fictieve) vervreemding plaatsvindt. Acht de regering het wenselijk dat het aangaan van een huwelijk tot een belastingheffing leidt? Acht de regering het wenselijk dat een scheiding leidt tot een belastingheffing?

Deze leden merken op dat de keuze voor fictieve realisatie werd gemaakt toen de vermogenswinstbelasting enkel gold voor onroerend goed en aandelen in start- en scale-ups. Met deze novelle valt het grootste gedeelte van het beleggingsvermogen onder de vermogenswinstbelasting. Hierdoor worden veel meer huishoudens geconfronteerd met een belastingschuld bij levensgebeurtenissen zonder dat er realisatie heeft plaatsgevonden. Volgens deze leden past deze systematiek niet bij het uitgangspunt dat men pas belasting gaat betalen wanneer de winst daadwerkelijk wordt behaald.

Tevens merken deze leden op dat in de novelle niet in een zogenaamde carry-back wordt voorzien. Deze leden menen dat een carry-back ook met een bredere vermogenswinstbelasting van belang blijft. Wat zouden de budgettaire gevolgen en de uitvoeringsgevolgen zijn van een carry-back van een jaar? Wat zouden die gevolgen zijn van een carry-back die alleen geldt bij overlijden en emigratie?

De leden van de fractie van PRO lezen dat het hanteren van een gemiddelde verkrijgingsprijs beter hanteerbaar is qua gegevenslevering dan last in first out of first in first out. Deze leden kunnen zich dat voorstellen. Deze leden vragen echter of dit systeem begrijpelijk is voor belastingplichtigen. Verwacht de regering dat belastingplichtigen bezwaar zullen maken als zij een effect kopen en volgens verkopen, en daarbij geen rekening houden met eerder tegen een lagere prijs aangekochte effecten? Klopt het dat de gegevenslevering mogelijk in 2029 nog niet op orde is, waardoor belastingplichtigen zelf hun vermogenswinsten moeten doorgeven? Verwacht de

regering dat belastingplichtigen in staat zijn om zelf de correcte berekeningen te maken? De leden van de PRO-fractie vragen ook in hoeverre de Belastingdienst en ketenpartners in staat zijn om de juiste beginwaarde te bepalen per 1 januari 2029 of dat belastingplichtigen dit zelf moeten doen.

Daarnaast vragen deze leden of de regering veel discussie verwacht over deze beginwaarde. Belastingplichtigen hebben immers een prikkel om deze zo hoog mogelijk vast te stellen.

2.4 Vermogensbestanddelen die tijdelijk onder de vermogensaanwasbelasting blijven

De leden van de D66-fractie vragen of de regering per resterende vermogenscategorie kan aangeven welke concrete technische of uitvoeringstechnische belemmering toepassing van de vermogenswinstbelasting per 2028 lastig maakt en wat nodig is om die belemmering vóór 2029 weg te nemen.

Deze leden vragen wat het concrete tijdpad is voor de aanvullende wetgeving die nodig is om de beoogde invoering van een volledige vermogenswinstbelasting vanaf 2030 te realiseren. Wanneer moet deze wetgeving uiterlijk door beide Kamers zijn aangenomen om invoering per 2030 uitvoeringstechnisch mogelijk te maken?

De leden van de PRO-fractie vragen of de verstrekte lijst van vermogensbestanddelen, die in 2029 onder de vermogensaanwasbelasting blijven, uitputtend is. Daarnaast vragen deze leden hoe groot de kans volgens de regering is dat het hybride stelsel langer gaat gelden, omdat een volledige overstap naar de vermogenswinstsystematiek pas later dan 2030 mogelijk zal zijn.

De leden van de CDA-fractie lezen dat cryptobeleggingen (crypto wallets), verzekeringsproducten, lijfrentes en periodieke uitkeringen (voor zover deze niet in box 1 zijn betrokken), vorderingen en schulden (voor zover deze niet kwalificeren als financieel instrument), banktegoeden, vreemde valuta en overige vermogensbestanddelen zoals roerende zaken ter belegging, niet aan de aangiftecategorie beleggingen kunnen worden toegevoegd en daarmee initieel onder de vermogensaanwassystematiek zullen vallen. Dit leidt, zoals de Raad van State constateert, tot een niet onderbouwd onderscheid tussen vergelijkbare vermogensbestanddelen, wat voor juridische kwetsbaarheid zorgt.
Deze leden vragen of de regering om per categorie aan kan geven of en in welke mate juridische

kwetsbaarheid ontstaat. Ook vragen deze leden in hoeverre dit zich kan materialiseren als het verschil gedurende een jaar of bij invoering per 2028 voor twee jaar bestaat en wat dit precies voor de uitvoering en rechtspraak kan betekenen.

Deze leden vragen hoe de regering nieuwe juridische kwetsbaarheden weegt, juist omdat na de juridische procedures en hersteloperaties voor box 3 belangrijk is dat er nu rust, zekerheid en voorspelbaarheid ontstaat.

De leden van de CDA-fractie vragen wat er precies nodig is om de resterende vermogensbestanddelen zo snel mogelijk onder de vermogenswinstbelasting te brengen en de tijdelijke combinatie tussen vermogenswinstbelasting en vermogensaanwasbelasting zo kort mogelijk te houden. Deze leden vragen procesmatig of per 2030 de Wet werkelijk rendement zal worden gewijzigd, door de overige categorieën ook onder de vermogenswinst te brengen of dat een nieuwe wet met eenduidige systematiek zal worden ingediend. Ook vragen deze leden of er nog wijzigingen zullen ontstaan voor de behandeling van vastgoed voor eigen gebruik of hiervoor nog steeds een forfaitaire benadering zal worden gehanteerd.

De leden van de JA21-fractie merken op dat beleggingen in cryptovaluta en edelmetalen tot 2030 onder de systematiek van de vermogensaanwasbelasting blijven vallen volgens deze novelle. Klopt het dat belastingplichtigen die beleggen in financiële instrumenten, zoals een Exchange Traded Commodity voor grondstoffen of een Exchange Traded Note voor cryptovaluta wel per 2029 onder de vermogenswinstsystematiek vallen, maar dat belastingplichtigen, die de achterliggende grondstoffen of cryptovaluta zelf bezitten, tot 2030 onder de vermogensaanwassystematiek blijven vallen? Deze leden vinden het opvallend dat belastingplichtigen die deze vermogensbestanddelen zoals cryptovaluta en edelmetalen direct houden worden belast over ongerealiseerde waardestijgingen, maar dat belastingplichtigen die dezelfde vermogensbestanddelen indirect houden via een financieel instrument pas worden belast bij realisatie. Deze leden vragen waarom het niet mogelijk is om deze belastingplichtigen op dezelfde fiscale manier te behandelen? Is dat een kwestie van de aangifteprogrammatuur van de overheid of van de beschikbaarheid van gegevens?

Tevens merken de leden van de JA21-fractie op dat in het oorspronkelijke wetsvoorstel een onderscheid in behandeling werd gemaakt tussen verschillende bezittingen en dat dit werd gerechtvaardigd op basis

van het verschil in liquiditeit tussen deze bezittingen. Meer liquide middelen zouden onder de vermogensaanwas vallen en de minder liquide middelen onder de vermogenswinstbelasting. Deze leden constateren dat het verschil in behandeling voortaan niet meer wordt gebaseerd op de liquiditeit van een bezitting, maar alleen nog op basis van de juridische vorm waarin zij wordt gehouden. Welke juridische rechtvaardiging ziet de regering in de overgangsperiode voor het onderscheid tussen bezittingen die onder de vermogenswinstbelasting vallen en bezittingen die onder de vermogensaanwasbelasting blijven? Kan dit strijdigheid opleveren met het gelijkheidsbeginsel?

De leden van de JA21-fractie merken voorts op dat de aanbieders van cryptovaluta al sinds 2026 gegevens over transacties van hun klanten moeten verzamelen en hierover moeten rapporteren. Deze leden vragen in hoeverre deze gegevens kunnen helpen bij het invoeren van de vermogenswinstbelastingsystematiek voor directe houders van cryptovaluta.

Deze leden lezen dat de regering verwacht dat de overige vermogensbestanddelen per 2030 onder de vermogenswinstsystematiek worden gebracht. Deze leden vragen wat er nodig is om de datum van 2030 te halen.

De leden van de SGP-fractie constateren dat, mede door de voorliggende novelle, ongeveer 90 procent van alle vermogensbestanddelen per 2028 of 2029 onder de vermogenswinstbelasting gaat vallen. Dat houdt in dat tien procent er nog niet onder valt. Concreet gaat het dan bijvoorbeeld om crypto, verzekeringsproducten en edelmetaal. Maar ook veel andere vermogensbestanddelen. Wat is de reden dat voor financiële instrumenten de overstap per 2028 of 2029 wel mogelijk is en voor alle andere vermogensbestanddelen niet? Ontstaat hierdoor geen rechtsongelijkheid? Hoe groot acht de regering de kans op juridische procedures?

Daarnaast wijzen de leden van de SGP-fractie erop dat de wijze waarop eenzelfde vermogensbestanddeel wordt gehouden kan leiden tot een verschillende manier van heffing. Zo wordt edelmetaal dat direct wordt gehouden belast volgens de vermogensaanwasbelasting, terwijl, als het via een beleggingsfonds loopt er geheven wordt op basis van vermogenswinst. Zo zijn er meer vermogensbestanddelen waarbij de vorm de heffingssystematiek bepaalt. Leidt dit niet tot rechtsongelijkheid? Kan dit onderscheid gerechtvaardigd worden?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen waarom er wordt gediscrimineerd naar vermogensbestanddelen en waarop de keuze is gebaseerd welke bestanddelen nu wel in de novelle worden meegenomen en welke niet.

De leden van de 50PLUS-fractie zijn bezorgd dat innovatieve Nederlandse bedrijven ernstig worden benadeeld ten opzichte van hun concurrenten uit het buitenland, als zij wel worden onderworpen aan een vermogensaanwasbelasting. De sector van cryptobedrijven met blockchain toepassingen, is toch een snelgroeiende en innovatieve sector, waar een deel van de nieuwe digitale economie op wordt gebaseerd?

Kan de regering aantonen, dat de keuze om deze vermogenscategorie tijdelijk te onderwerpen aan een zwaarder belastingregime, geen negatieve gevolgen heeft voor de toonaangevende positie die deze sector voor Nederland heeft veroverd en nog kan veroveren?

Met alle politieke retoriek over het helpen van beginnende industrieën, start-ups en scale-ups, is het toch logisch en wenselijk om deze innovatieve en snelgroeiende sector niet in de knop te breken? Wat kan de regering doen om te voorkomen dat de fiscale keuze omtrent deze vermogenscategorie nadelige gevolgen heeft voor de ontwikkeling van de sector in Nederland?

2.5 Dekkingsmaatregelen

De leden van de VVD-fractie vragen aandacht voor de gevolgen van de stapsgewijze verlaging van de grens voor excessief lenen. Ondernemers met een belang kunnen vermogen hebben vastzitten in hun onderneming of vastgoed, zonder dat zij op korte termijn over voldoende liquide middelen beschikken. Is de regering bereid om te onderzoeken of de bestaande uitzondering voor eigenwoningschulden onder voorwaarden kan worden uitgebreid naar financiering van verhuurd vastgoed? Welke andere mogelijkheden ziet de regering om onbedoelde liquiditeitsproblemen te voorkomen?

De leden van de PVV-fractie zetten grote vraagtekens bij de dekking van het wetsvoorstel en hebben hierbij de volgende vragen. Hoe kijkt de regering naar de opmerking van de Raad van State dat de budgettaire gevolgen van de tegenbewijsregeling mogelijk minder groot zijn dan eerder geschat? Hoe kijkt de regering naar de opmerking van de Raad van State dat het de vraag is of de grote gedragseffecten van de verlaging

van het box 2-tarief in de werkelijkheid zullen plaatsvinden en dat hiermee het beoogde effect op het EMU-saldo kwetsbaar is? Hoe beïnvloeden deze twee opmerkingen de beoogde budgettaire dekkingen? Hoe kijkt de regering naar het gat van 17,5 miljard euro dat door hun dekking bij toekomstige generaties komt te liggen?

De leden van de SGP-fractie zijn positief over de aanpassingen, die de regering heeft voorgesteld met betrekking tot de dekking. De eerder voorgestelde dekkingsmaatregelen zouden leiden tot enorme lastenverzwaringen voor bijvoorbeeld spaarders en kleine beleggers. Niet alleen in het nieuwe stelsel vanaf 2028, maar ook in 2027 zouden de lasten plotseling enorm stijgen. Deze leden zijn de regering erkentelijk voor het schrappen van deze lastenverzwaringen.

De leden van de SGP-fractie vragen waarop precies de bijstelling van de tegenbewijsregeling is gebaseerd? Is dit de maximale bijstelling, of is de verwachting dat de realisaties aanvullend lager zullen liggen?

2.5.1 Verlagen box 2 –tarieven

De leden van de PRO-fractie lezen dat de regering voorstelt om de belastingtarieven in box 2 tijdelijk te verlagen ter dekking. Deze leden vragen de regering of de regering zich ervan bewust is dat hogere tarieven over het algemeen meer geld opleveren dan lagere tarieven. Deze leden vragen of de regering kan bevestigen dat de voorgestelde tariefverlagingen cumulatief incidenteel respectievelijk 1.934 miljoen euro en 769 miljoen euro kosten tot en met 2036. Deze leden vragen daarnaast of de regering kan bevestigen dat het doel van deze maatregel is om geld naar voren te halen uit de toekomst en niet om extra budgettaire opbrengsten te genereren. Zo nee, hoe effectief vindt de regering dan dat de voorgestelde maatregel is? Zo ja, waarom stelt de regering deze maatregel dan voor als ‘dekkingsmaatregel’, terwijl er evident sprake is van een maatregel, die geld kost en geen geld oplevert?

De leden van de PRO-fractie hebben ook vragen over de rechtvaardigheid van de voorgestelde maatregel. De regering stelt in het Belastingplan 2027 voor om de laagste twee tarieven in box 1 van de inkomstenbelasting, waar gewone werkende mensen mee te maken hebben, te verhogen. Dat voorstel moet structureel bijna vijf miljard euro (per jaar) opleveren. Tegelijkertijd stelt de regering met deze novelle een extra belastingkorting voor van totaal 2,7 miljard euro voor directeuren-grootaandeelhouders.

Iemand die het minimumloon verdient moet dus meer belasting betalen, terwijl extra geld uitgetrokken wordt voor (onder andere) miljonairs met een eigen BV. Kan de regering toelichten in hoeverre de regering dit redelijk en rechtvaardig acht?

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn verbaasd dat het verlagen van box 2-tarieven staat toegelicht onder het kopje dekkingsmaatregelen. Vanuit lasten, dan wel, inkomstenkaderperspectief is dit toch geen dekkingsmaatregel? Vanuit EMU-saldo-perspectief bieden de tijdelijke verlagingen weliswaar tijdelijk extra inkomsten, maar op langere termijn cumulatief een forse derving? Hoe groot is de derving cumulatief in de periode 2026-2060 en hoe groot is de cumulatieve opbrengst van de excessief lenen-maatregel in de periode 2026-2060? Waarom moeten Kamerleden amendementen indienen op basis van lastenreeksen conform de spelregels in het inkomstenkader en waarom komt de regering met EMU-reeksen, dan wel beroept de regering zich hierop? Wat schrijven de begrotingsregels in dezen voor en wat is de gebruikelijke omgang met (beleidsmatige) lasten in dezen?

2.5.2 Verlaging drempel excessief lenen

De leden van de D66-fractie constateren dat de grens voor excessief lenen in stappen is verlaagd. In eerste instantie was dit onbegrensd, en na eerdere maxima van 700.000 euro en 500.000 euro wordt dit nu verder ingeperkt tot 100.000 euro. Deze leden vragen waarom de regering niet heeft gekozen voor het volledig afbouwen van leningen uit de eigen BV. Deze leden vragen tevens waarom een uitzondering van de eigen woning geldt? Kan de regering inzicht bieden in de verschillende budgettaire effecten van het afschaffen van excessief lenen met en zonder de uitzondering voor de eigen woning?

De leden van de D66-fractie vragen in hoeverre er in de ramingen voor de opbrengst van het beperken van excessief lenen en het verlagen van de box-2 tarieven rekening is gehouden met interactie-effecten, aangezien beide maatregelen een prikkel geven tot dividendbetalingen.

De leden van de PRO -fractie juichen toe dat de regering van plan is belastingontwijking in box 2 aan te pakken door het maximale bedrag dat directeuren-grootaandeelhouders van hun eigen vennootschap mogen lenen te verlagen. Deze leden hadden echter liever gezien dat de hiermee op te halen middelen zouden worden besteed aan iets nuttigs, in plaats van een andere belastingkorting voor vermogenden.

Deze leden zijn benieuwd waarom de regering kiest voor een grens van 100.000 euro. Deze leden hebben deze vraag eerder ook gesteld bij de behandeling van de Wet excessief lenen bij eigen vennootschap, toen sprake was van een grens van 700.000 euro en later 500.000 euro. Welke overwegingen spelen hier mee voor de regering? Waarom wordt niet gekozen voor het verder verlagen van de grens naar 17.500 euro, gelijk aan de grens voor een rekening-courant? Kan de regering toelichten welke bedrijfseconomische redenen er zijn om een ton aan de eigen grootaandeelhouder uit te lenen? In hoeverre helpt dit bedrijven om te investeren? Ook vragen de leden van de PRO-fractie naar de uitzondering voor eigenwoningschulden. Waarom kiest de regering voor behoud van deze uitzondering, terwijl ook hier geen bedrijfseconomische redenen voor aan te wijzen zijn? Hoeveel extra zou de maatregel opleveren als ook deze uitzondering komt te vervallen?

De leden van de SGP-fractie hebben vragen over de dekking van de novelle. Het drempelbedrag in de regeling van excessief lenen wordt stapsgewijs verlaagd. Kan de regering reflecteren op de rechtszekerheid, die hiermee mogelijk aangetast wordt? In hoeverre kunnen ondernemers anticiperen op deze verlaging?

Daarnaast vragen de leden van de SGP-fractie waarom ervoor is gekozen om de afbouw al per 2027, en niet later in te laten gaan? Waarom is gekozen voor vijf stappen en niet voor een geleidelijker afbouwpad? Erkent de regering dat een geleidelijker afbouwpad ondernemers betere mogelijkheden geeft om te anticiperen op de verlaging en minder snel belast zullen worden tegen het hoogste box 2-tarief?

Heeft de regering overwogen om gelijktijdig met de verlaging van het drempelbedrag bij de regeling voor excessief lenen, de eerste schijf in box 2 te verlengen? Deelt de regering de opvatting dat dit meer handelingsperspectief geeft aan ondernemers om hun leningen bij hun eigen bv af te bouwen?

3. Budgettaire aspecten

De leden van de D66-fractie constateren dat de budgettaire opbrengst van een vermogenswinstbelasting sterk afhankelijk is van het moment waarop belastingplichtigen hun vermogensbestanddelen verkopen. Welke aannames over realisatiegedrag liggen precies aan de raming ten grondslag? Hoe gevoelig is de raming wanneer belastingplichtigen hun vermogenswinsten langer uitstellen dan verondersteld?
Zijn bij deze ramingen ook gedragseffecten meegenomen, waarbij huishoudens door het

uitstellen van gerealiseerd rendement meer aanspraak kunnen maken op inkomensafhankelijke regelingen en voorzieningen? Zo ja, wat is hiervan het geraamde budgettaire effect? Zo nee, waarom niet?

Deze leden constateren dat de budgettaire gevolgen van de volledige vermogenswinstbelasting vanaf 2030 niet in de ramingen van deze novelle zijn opgenomen. Kan de regering een meerjarige – in ieder geval t/m 2040 – en structurele raming geven van de verwachte belastinginkomsten van de vermogenswinstbelasting? Kan de regering deze reeks vergelijken met de reeks belastinginkomsten over een vergelijkbare periode in het oude box 3-stelsel, bijvoorbeeld 2015 t/m 2025? Kan de regering reflecteren op het verschil in belastinginkomsten uit box 3?

De leden van de PRO-fractie proberen de informatie die de regering naar de Kamer stuurt te begrijpen. Deze leden vinden sommige delen van de tekst over budgettaire effecten echter wat verwarrend. Zo valt te lezen dat het cumulatieve effect op het EMU-saldo tot en met 2031 neutraal is. In de meegeleverde tabel lijkt cumulatief echter een tekort te staan van 2.842 miljoen euro tot en met 2031. In de nagestuurde tabel die tot 2040 loopt is dat tekort nog maar 159 miljoen euro, maar het is nog steeds een tekort. Kan de regering toelichten waarom de regering dit voorstelt als 'neutraal'?

De leden van de PRO-fractie vragen daarnaast naar het jaar 2031. Kan de regering toelichten op basis waarvan dit jaar is gekozen? Deze leden vragen daarnaast of de regering verder kan toelichten waarom gekozen is voor een vlakke reeks met dezelfde netto contante waarde als de reeks op transactiebasis voor de box 2-maatregel, maar niet voor de introductie van een vermogenswinstbelasting en het verlagen van de drempel voor excessief lenen (waarbij ook sprake is van een opvallend kaspatroon). Wat wordt bedoeld met 'dit type maatregel', waarvoor een vlakke reeks volgens de regering gebruikelijk is?

De leden van de PRO-fractie merken op dat de vermogenswinstbelasting voor financiële instrumenten in de opgeleverde tabel 90 miljoen euro per jaar kost, maar in de later nagestuurde tabel die tot en met 2040 loopt 100 miljoen euro per jaar. Kan de regering het verschil toelichten?

De leden van de PRO-fractie merken verder op dat uit de nagezonden tabel blijkt dat de totale derving van het langer in stand houden van de tegenbewijsregeling en de uitbreiding van de

vermogenswinstbelasting naar financiële instrumenten cumulatief incidenteel tot en met 2040 21,8 miljard euro bedraagt. Deze leden zien daarnaast dat sprake is van extra derving door het tijdelijk verlagen van de tarieven in box 2. Deze derving bedraagt cumulatief incidenteel 2,7 miljard euro, waardoor de totale derving van het voorliggende voorstel neerkomt op 24,5 miljard euro. Kan de regering dit bevestigen? Deze leden zijn daarnaast benieuwd naar wat deze regering als haar prioriteiten beschouwt. In hoeverre is de regering van mening dat dit goed besteed overheidsgeld is? Hoe verhoudt dit zich bijvoorbeeld tot de ontbrekende middelen voor noodzakelijk onderhoud van essentiële infrastructuur?

De leden van de PRO-fractie merken voorts op dat slechts 3,8 miljard euro van de hierboven genoemde derving gedekt wordt door meer van vermogenden te vragen. Hoe verhoudt dit zich tot eerdere uitspraken van de regering en de Eerste en Tweede Kamer dat een derving gedekt moet worden uit het brede vermogensdomein? Daarnaast wordt 3,1 miljard euro gedekt met een meevaller aan de lastenkant. Klopt het dat de begrotingsregels voorschrijven dat meevallers aan de lastenkant worden gebruikt voor aflossing van de staatsschuld? Betekent dit dat deze 3,1 miljard euro de facto wordt opgehaald door de staatsschuld te verhogen? Deze leden vragen ook hoe het zit met de tot en met 2040 ontbrekende dekking van 17,5 miljard euro. Komt dit bedrag ook ten laste van de staatsschuld? Daarnaast vragen deze leden naar het structurele tekort van 86 miljoen euro dat ontstaat door de voorliggende voorstellen. Kan de regering toelichten in hoeverre de regering het voorstel als een volgens de begrotingsregels gedekt voorstel beschouwd? Deze leden vragen ook waarom de aangenomen motie Stultiens/Dassen (Kamerstuk 37020-IX-9) niet wordt uitgevoerd, terwijl de verworpen motie Hoogeveen (Kamerstuk 37020-IX-14) wel uitgevoerd lijkt te worden. Vindt de regering het wenselijk om voortaan verworpen moties uit te voeren in plaats van aangenomen moties?

De leden van de PRO-fractie lezen dat voor de budgettaire effecten alleen is uitgegaan van de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting naar financiële instrumenten en niet van een volledige vermogenswinstbelasting. Deze leden snappen deze keuze, gegeven het feit dat de novelle alleen de uitbreiding naar financiële instrumenten bevat. Tegelijkertijd sorteert de novelle wel voor op een volledige vermogensbelasting en wordt de ongelijke behandeling van vermogensbestanddelen verdedigd met het argument dat het slechts om een tijdelijk verschil gaat; het implementeren van de novelle

betekent dus dat de overstap naar een volledige vermogenswinstbelasting noodzakelijk wordt. Deze leden vragen daarom of de regering ook inzicht kan geven in de budgettaire effecten van deze stap. Kan de nagezonden tabel (die loopt tot en met 2040) uitgebreid worden met deze informatie?

De leden van de PRO-fractie vragen de regering ook naar de aannames achter de budgettaire ramingen. Deze leden zijn bijvoorbeeld benieuwd of de waarschuwingen in de uitvoeringstoets ook zijn meegenomen. Daaruit blijkt immers dat het voorstel slecht handhaafbaar is en niet fraudebestendig. Hoe groot zou de extra derving hierdoor kunnen zijn?

Ook vragen deze leden of het klopt dat voor de raming is uitgegaan van de aanname dat aandelen gemiddeld elke 4,5 jaar verkocht worden, zoals gesteld in het financiële blog Hollands Welvaren. Zo ja, waar is deze aanname op gebaseerd? Wat is nu het gemiddelde in Nederland, en wat is het in landen waar al een vermogenswinstbelasting op financiële instrumenten van toepassing is? In hoeverre verwacht de regering dat het uitbreiden van de vermogenswinstbelasting naar financiële instrumenten een gedragseffect heeft, waardoor dit gemiddelde (sterk) toeneemt? Wat zou het budgettaire effect zijn als dit gemiddelde stijgt naar bijvoorbeeld tien jaar? En 15 jaar? En 20 jaar? In hoeverre maakt de regering zich zorgen over min of meer oneindig belastinguitstel doordat pas bij liquidatie belasting hoeft te worden betaald?

De leden van de CDA-fractie lezen in de aangepaste dekkingsvoorstellen dat de zogenaamde “badkuip”, die in deze kabinetsperiode ontstaat wordt gedekt met een verlaging van de tarieven die in die jaren winsten in box 2 naar voren haalt. Deze leden vragen of de regering kan aangeven wat dit budgettair betekent voor de jaren na deze kabinetsperiode en of dit betekent dat een volgend kabinet hiervoor dekking zal moeten vinden of dat dit in het saldo loopt.

Ook vragen deze leden of per 2030 nog een aanvullende budgettaire opgave ontstaat wanneer alle vermogensbestanddelen onder de vermogenswinstbelasting zullen worden gebracht en zo ja, wat hiervan ongeveer de orde van grootte is.

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van de voorgestelde dekking en hebben daarbij nog een aantal vragen en opmerkingen. Deze leden hebben er eerder op gewezen dat de kosten van het herstel lager kunnen uitvallen dan geraamd. Deze leden verwelkomen daarom dat de regering op basis van realisaties een afslag neemt op de raming van de

tegenbewijsregeling. Wel vragen deze leden waarom dat nu wel kan. Op welke realisaties is de afslag gebaseerd?

De leden van de 50PLUS-fractie vragen of de regering het zogenaamde 'dekkingstekort' kan toelichten. Hoe is het getoonde dekkingstekort precies ontstaan, waarop is het getoonde dekkingstekort gebaseerd en/of uit welke onderdelen bestaat het getoonde dekkingstekort?

Het klopt toch dat het systeem met forfaitaire rendementen niet méér maar wel stabielere inkomsten uit box 3 genereert dan een VVB of een VAB? Het klopt toch dat bij een VWB de fluctuaties in de opbrengst veel groter (zullen) zijn dan bij een systeem met forfaitaire rendementen?

Is het mogelijk dat er bij de raming van het dekkingstekort, onvoldoende rekening wordt gehouden met de extra volatiliteit ten opzichte van het huidige stelsel? Er moeten toch meer aannames worden gedaan, bij een stelsel met VWB ten opzichte van een stelsel met forfaitaire rendementen?

Kan het zijn dat de grotere volatiliteit van een VWB stelsel, aanzet tot een iets afwijkende mate van modelmatige voorzichtigheid, en dus bijdraagt aan een hoger (fictief) dekkingstekort? Indien nee, waarom niet?

Zijn de modellen van het ministerie van Financiën en het CPB, precies net zo accuraat bij een stabiel stelsel met forfaitaire rendementen, als bij een volatieler stelsel met grote uitschieters, op basis van VWB of VAB? indien nee, dan is het getoonde dekkingstekort toch geen goede maatstaf?

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn verbaasd over de bewering dat het cumulatieve effect op het EMU-saldo tot en met 2031 neutraal is. Op basis van de reeksen in de kabinetsbrief is het tekort toch 159 miljoen euro over genoemde periode? Waarom heeft de regering geaccepteerd dat de structurele overdekking met 454 miljoen euro is omgeslagen naar een structurele onderdekking van 86 miljoen euro? Waarom is bijvoorbeeld de motie Grinwis c.s. inzake aanpassing van de rekenrente bij papieren schenkingen niet uitgevoerd (Kamerstuk 37 020 IX, nr. 33) en als dekking toegevoegd, aangezien deze opbrengst hard nodig is, ten minste om het structurele verhaal beter te maken? Hoe schat de regering het risico in dat bijvoorbeeld Joris Heijn beschrijft in zijn artikel "Waarom miljonairs geen belasting meer gaan betalen in de nieuwe Box 3" (https://hollandswelvaren.press/waarom-miljonairs-geen-belasting-meer-gaan-betalen-in-de-nieuwe-

box-3/)? Is de regering bereid om een raming te maken met een beter onderbouwd inzicht in gedragseffecten bij een vermogenswinstbelasting? Is de regering bereid om er bij het CPB op aan te dringen hier bij de certificering van de raming extra goed naar te kijken?

4. Uitvoeringsgevolgen

De leden van de D66-fractie zien dat de uitvoeringstoets voornamelijk gebaseerd is op een invoering per 2028. Deze leden vragen wat de concrete verschillen en verbeteringen zijn in de uitvoering bij een invoeringsdatum per 2029.

De leden van de D66-fractie constateren dat financiële instellingen aangeven in 2028 niet alle benodigde gegevens voor de vooringevulde aangifte kunnen leveren. Deze leden vragen of dit voor 2029 wel het geval is. Indien dit niet het geval is, kan hierdoor aanvullende inkomstenderving ontstaan en kan de regering de mogelijke omvang daarvan ramen?

Welke aanvullende handmatige controles zijn in 2028 en mogelijk 2029 noodzakelijk zolang de contrainformatie van financiële instellingen ontbreekt? Hoeveel extra uitvoeringscapaciteit is hiervoor nodig en is deze capaciteit daadwerkelijk beschikbaar?

Zal de Belastingdienst, nadat financiële instellingen wel de benodigde gegevens kunnen leveren, aangiften over 2028 en 2029 alsnog controleren? Zo ja, hoeveel capaciteit is daarmee gemoeid? Zo nee, welk risico op gemiste belastingopbrengsten en onjuiste aangiften accepteert de regering daarmee? Acht de regering het verantwoord om belastingplichtigen zelf hun vermogenswinst per beleggingsportefeuille te laten berekenen terwijl de Belastingdienst de gegevens niet vooraf kan invullen en slechts beperkt kan controleren? Welke groepen belastingplichtigen lopen hierbij het grootste risico op fouten?

De leden van de D66-fractie constateren dat de beperkte beschikbaarheid van contrainformatie volgens de regering betekent dat de novelle aanvankelijk slechts in beperkte mate fraudebestendig is. Hoeveel extra bezwaren en beroepsprocedures verwacht de regering, mede vanwege het tijdelijke hybride stelsel? Welke gevolgen heeft dit voor de beschikbare capaciteit van de Belastingdienst?
Welke voorgenomen hervormingen of aanpassingen kunnen door het beslag van deze novelle op de IV-capaciteit niet of later worden uitgevoerd? Tot

wanneer moet dit worden uitgesteld? Geldt de beperking uitsluitend voor verdere aanpassingen binnen box 3 of breder voor de keten inkomensheffingen? Ten slotte op dit punt: zijn er beperkingen voor toekomstige hervormingen of aanpassingen, bijvoorbeeld ten aanzien van de ambities van de regering uit de Strategische Hervormingsagenda?

De leden van de D66-fractie constateren dat de uitvoerbaarheid van het voorliggende wetsvoorstel mede afhankelijk is van financiële instellingen. Deze leden hebben kennisgenomen van het position paper van de Nederlandse Vereniging van Banken. Deze leden vragen de regering om per onderwerp dat de NVB in bijlage 1 van het position paper adresseert een reactie te geven op welke wijze de regering hiermee omgaat.

De leden van de VVD-fractie benadrukken dat een zorgvuldige en tijdige uitvoering essentieel is voor het slagen van de hervorming. Deze leden vragen de regering welke concrete afspraken met banken en financiële instellingen worden gemaakt over het tijdig aanleveren van alle benodigde gegevens. Welke risico's zijn er en worden deze risico's voor de uitvoering ondervangen?

De leden van de PRO-fractie lezen dat voor belastingjaar 2029 'dezelfde risico's zoals die zijn benoemd voor belastingjaar 2028' gelden 'als een volledige gegevenslevering door de banken niet mogelijk is'. Is al bekend in hoeverre dat mogelijk is of niet? Zo nee, wanneer wordt dat wel bekend? Betekent dat dat de kans bestaat dat het voorstel per 2029 ook onuitvoerbaar is, zoals de Belastingdienst aangeeft voor het jaar 2028? Vindt de regering het verantwoord om een wetsvoorstel naar de Kamer te sturen dat mogelijk niet uitvoerbaar is op de gewenste invoeringsdatum?

De leden van de fractie van PRO zien dat de regering heeft besloten de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3 met een jaar uit te stellen naar aanleiding van de uitvoeringstoets van de Belastingdienst en de kritiek van de Afdeling advisering van de Raad van State. Deze leden merken echter op dat de Afdeling adviseert om pas per 2030 over te stappen, indien de wens is om een volledige vermogenswinstbelasting in te voeren. Kan de regering toelichten waarom de regering daar niet voor kiest? Is de regering het ermee eens dat het verstandiger zou zijn om per 2028 over te stappen op de Wet werkelijk rendement box 3 zonder aanpassingen en indien gewenst later over te stappen op een volledige vermogenswinstbelasting, zodat daar een zorgvuldig wetgevingstraject aan vooraf kan

gaan en de Belastingdienst de tijd kan nemen voor een gedegen voorbereiding? Kan de regering aangeven wat de nadelen daarvan zouden zijn, los van politieke voorkeuren?

De leden van de PRO-fractie merken op dat het geplande tijdelijke hybride stelsel 252 extra fte vergt. Eerder heeft de regering het plan bekend gemaakt om het aantal ambtenaren de komende jaren fors terug te schroeven, waarbij de Belastingdienst niet op voorhand wordt uitgezonderd. Hoe kijkt de regering naar de extra benodigde capaciteit bij de Belastingdienst met het oog op de geplande afname van ambtenaren bij de Belastingdienst? Heeft de regering erover gedacht om de Belastingdienst ook op voorhand uit te zonderen van de geplande bezuinigingen? Zo ja, waarom is ervoor gekozen om dit niet te doen? Bovendien zijn er signalen dat de Belastingdienst momenteel al te weinig capaciteit heeft om openstaande belastingschulden in te vorderen. Hoe verhoudt dat zich tot de extra werklast die de Belastingdienst er door deze novelle bijkrijgt, en tot de genoemde bezuinigingen?

De leden van de PRO-fractie merken op dat de noodzaak om de ICT van de Belastingdienst te moderniseren breed gevoeld wordt in de Kamer. Tegelijkertijd vergen zowel de hersteloperatie box 3 als het voorgestelde box 3 stelsel veel van de Belastingdienst. Komt de modernisering van de ICT-systemen van de Belastingdienst onder druk door de herstelwerkzaamheden en geplande stelselwijziging rondom box 3? Zo ja, hoeveel vertraging loopt de modernisering van de ICT-systemen op? Welke risico’s ziet de regering in vertraging van de modernisering van de Belastingdienst?

Ook vragen deze leden of de invoering van andere maatregelen in gevaar komt door het voorliggende voorstel. Zo ja, welke maatregelen zijn dat? Hoe maakt de regering deze afweging?

De leden van de PVV-fractie hebben met grote zorgen kennis genomen van het advies van de Raad van State en hebben hierover de volgende vragen. Hoe kijkt de regering naar de opmerking van de Raad van State dat een novelle niet een geschikt instrument is voor een dergelijke stelselwijziging? Waarom kiest de regering ervoor om een onderscheid te maken tussen bijvoorbeeld aandelen en cryptovaluta en wat betekent dit voor de praktische uitwerking gelet op het jaar uitstel naar 2029? Hoe kijkt de regering naar het advies van de Raad van State om het onderscheid niet in te voeren en een geheel nieuw wetsvoorstel in te dienen gericht op inwerkingtreding

per 2030? Hoe kijkt de regering naar de juridische haalbaarheid tussen deze novelle met een onderscheid in vermogensbestanddelen en inwerkingtreding ten opzichte van een geheel nieuwe wet waarin alle vermogensbestanddelen worden verplaatst naar een vermogenswinstregime per 2030?

Hoe kijkt de regering naar de inzet van 252 fte om het onderscheid tussen vermogenswinst- en vermogensaanwasbelasting door te voeren?

Waar baseert de regering het op dat 2028 mogelijk alsnog wel haalbaar zou zijn? Waar is dit van afhankelijk?

De leden van de CDA-fractie zien in de uitvoeringstoets vijf rode vlaggen, gelijk aan de rode vlaggen in de uitvoeringstoets 2025. Onder andere op fraudebestendigheid vanwege gebrek aan contra-informatie.
Deze leden vragen wat er precies nodig is voor de banken aan specificaties zodat zij aan de slag kunnen en wat de verwachte minimale termijn is waarop banken dit kunnen inregelen. Zo merken deze leden op dat circa 18 maanden invoeringstermijn nodig is voor banken en uitvoering. Deze leden vragen of hier in de uitvoering wordt gerekend met het belastingjaar of het aangiftejaar. Deze leden vragen wat concreet nodig is van de Belastingdienst, banken en andere ketenpartners om de vermogenswinstbelasting zo snel mogelijk in te voeren. Welke gegevens verstrekken banken nu al aan klanten over hun handel of transacties met aandelen en wat ontbreekt daar nog aan voor het correct invullen van de aangifte door belastingplichtigen?

Ook vragen de leden van de CDA-fractie of er nog mogelijkheden zijn om knelpunten weg te nemen door vereenvoudiging van wetgeving, gegevensvereisten of uitvoering. Voor welke groep belastingplichtigen zijn de uitvoeringsuitdagingen het grootst en is invoering per 2028 het meest complex?
De Raad van State stelt de vraag of de tijdelijkheid van de maatregel voor de invoering van de vermogensaanwassystematiek benodigde inspanningen en inzet van menskracht en kosten kan rechtvaardigen, als de vermogensaanwassystematiek slechts voor twee jaar zal functioneren, zo constateren deze leden. De leden van de CDA-fractie vragen hoe de regering dit beoordeelt als invoering een jaar later gebeurt, dus per 2029.
De leden van de CDA-fractie vragen wat het voor gevolgen heeft voor specifieke uitvoeringskennis dat

eerst een deels vermogensaanwassystematiek wordt ingevoerd en daarna een volledige vermogenswinstsystematiek. Deze leden vragen of dit verschillende kennis vereist of dat medewerkers op deze systemen inwisselbaar zijn. Deze leden vragen hoe groot het deel benodigde IV- en uitvoeringscapaciteit is voor de tien procent van de vermogensbestanddelen, die onder de vermogensaanwas vallen, ten opzichte van het geheel dat al in de richting van vermogenswinst gaat.

De leden van de JA21-fractie constateren dat het voorstel aan de Raad van State geen uitvoeringstoets bevatte, maar 'slechts een eerste inschatting op basis van een houtskoolschets'. Hoe komt dat? Kan de regering aangeven welke conclusies uit de eerste inschatting zijn bijgesteld of bevestigd door de uitvoeringstoets?

De leden van de JA21-fractie merken op dat er de komende jaren geen gebruik kan worden gemaakt van een vooraf ingevulde box 3-aangifte. Hoeveel belastingplichtigen zullen naar verwachting zelf hun vermogenswinst moeten berekenen? Welke hulpmiddelen stelt de Belastingdienst beschikbaar? Hoe wordt voorkomen dat belastingplichtigen die te goeder trouw een fout maken worden geconfronteerd met een (vergrijp)boete?

De leden van de BBB-fractie constateren dat de Raad van State adviseert de novelle niet in te dienen en de invoering van een volledig vermogenswinststelsel uit te stellen tot 2030.
De leden van de BBB-fractie merken op dat uitvoerbaarheid al geruime tijd een terugkerend knelpunt vormt binnen de box 3-dossiers. Zowel de voorgestelde Wet werkelijk rendement als de wet tegenbewijsregeling gingen eveneens gepaard met forse uitvoeringsvraagstukken. Is de regering van mening dat de uitvoerbaarheid door deze novelle verder onder druk komt te staan? Of is de druk op de uitvoering juist vergelijkbaar met eerdere wetsvoorstellen rond box 3, die ook 4 of zelfs 5 rode vlaggen kregen van de Belastingdienst bij de verschillende uitvoeringstoetsen?
Deze leden vragen de regering hoe zij deze negatieve beoordeling weegt in verhouding tot eerdere uitvoeringstoetsen binnen box 3. Is sprake van wezenlijk grotere (administratieve)risico's en knelpunten ten opzichte van de uitganssituatie of betreft het grotendeels risico's, die ook al bestonden onder eerdere voorstellen en onder de huidige systematiek?

Deze leden lezen verder dat de Raad van State zorgen heeft over toezicht en sanctionering. Kan de regering ook hier nader uiteenzetten in hoeverre deze

problematiek afwijkt van de huidige situatie?

Daarnaast vragen deze leden hoeveel extra personeel benodigd is voor de uitvoering van de novelle ten opzichte van het reeds voorziene uitvoeringsapparaat voor de Wet werkelijk rendement box 3. Kan de regering daarbij inzichtelijk maken welk deel van de benodigde capaciteit rechtstreeks samenhangt met het tijdelijke hybride stelsel en welk deel ook benodigd zou zijn bij een volledige invoering van een vermogenswinstbelasting per 2028/2029? Volgens de Raad van State wordt gesproken over circa 252 fte en ongeveer 31 miljoen euro aan extra uitvoeringskosten. Hoe beoordeelt de regering deze investeringen in het licht van de beoogde verbeteringen in de rechtvaardigheid van het stelsel?
Deze leden vragen tevens of de regering het met hen eens is dat een verder uitstel tot 2029 eveneens aanzienlijke nadelen kent. Kan de regering uiteenzetten welke gevolgen een dergelijk uitstel heeft voor de uitvoerbaarheid van de huidige tegenbewijsregeling, de rechtszekerheid voor belastingplichtigen en de wens om belastingheffing meer te laten aansluiten bij daadwerkelijk gerealiseerde inkomsten?

De leden van de 50PLUS-fractie vragen welke stappen er nodig zijn om de rode vlaggen van de uitvoeringstoets van de Belastingdienst richting groen te krijgen. Kan er een realistisch tijdspad gegeven worden en een indicatie welke menskracht en middelen het vergt om dit te implementeren? Welke voorzorgsmaatregelen kunnen worden genomen om fraude tegen te gaan? Wat betekent de nieuwe werkwijze voor belastingplichtigen, hoe kan er gezorgd worden dat iedereen eenvoudig aan zijn belastingplicht kan voldoen? Simpeler kunnen wij het niet maken?

Kunnen dezelfde vragen voor de banken worden beantwoord, zodat ook hier inzicht in de invoeringsproblematiek duidelijk is?

Voor een voorspoedige implementatie en correcte uitvoering van de novelle is tijdige duidelijkheid over de uitvoering cruciaal, zo menen de leden van de SGP-fractie. Bijvoorbeeld banken hebben tijdig duidelijkheid nodig over de wijze van uitvoering. Wanneer zijn volgens de regering de uitgangspunten voor de uitvoering voldoende duidelijk? Zowel als het gaat om de inhoud als de termijn waarop deze duidelijkheid verschaft kan worden.

De novelle gaat per 2029 in, of in 2028 indien dat haalbaar is, zo constateren de leden van de SGP-fractie. Waarop is deze keuze precies gebaseerd?

In hoeverre verwacht de regering dat de Uitvoeringstoets verbeterd, als de novelle niet in 2028, maar per 2029 ingaat? Kan de regering de uitvoeringsgevolgen van dit uitstel in kaart brengen? In hoeverre verandert dan de Uitvoeringstoets?

Hoe groot acht de regering de kans dat de Wet werkelijk rendement, inclusief voorliggende novelle, niet per 2028 of 2029 maar later, bijvoorbeeld in 2030 in kan gaan? Kan de regering alle consequenties van dit uitstel duidelijk maken?

OVERIG

De leden van de D66-fractie lezen in de Aanbiedingsbrief bij de derde nota van wijziging wetsvoorstel Belastingplan 2027, novelle Uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3 en toezeggingen tweede wetgevingsoverleg van 3 november 2026 de beantwoording van de regering over de vragen uit de Kamer over het twee-schijvenstelsel in box 3. Deze leden staan positief tegenover het introduceren van een progressieve schijf binnen de inkomensbelasting van box 3, omdat dit aansluit bij het principe 'de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten'. Deze leden constateren in de beantwoording dat de regering uitgaat in rekenvoorbeelden dat door gedragseffecten weinig belastingopbrengsten zouden worden gegenereerd. Deze leden vragen wat de aanname voor de gedragseffecten zijn: heeft dit te maken met arbitrage tussen de verschillende boxen, of lock-in effecten ten aanzien van de vermogenswinstbelasting? Zou de regering kunnen ingaan op hoe in beide gevallen deze gedragseffecten kunnen worden geminimaliseerd met aanvullend beleid? Wat zouden logische schijfgrenzen en tariefhoogtes zijn – bijvoorbeeld door aan te sluiten bij box 1 – en wat is hiervoor de benodigde invoeringstermijn voor de Belastingdienst om dit in te voeren?

De leden van de D66-fractie vragen tot slot welke voor- en nadelen de introductie van een voorheffing heeft in het wetsvoorstel waarmee een volledige vermogenswinstbelasting wordt ingevoerd.